

Hogyan tanuljuk Európát Szegeden?

Most, hogy végre bizonyos, rövid idő múlva uniós polgárok leszünk, egyre jobban hiányzik a konkrét tudás: ki mire számíthat? Segíthet-e ennek a tudásnak a megszerzésében a régió szellemi központja, a Szegedi Tudományegyetem?

Európa-stúdiumokat már az universitas megalakulása előtt oktattak a József Attila Tudományegyetemen, legelőbb a jogi karon. Universitas speciális képzésként 1995-ben indult az „Európai civilizációs”, egy évvel később a közgazdasági, 1997-ben pedig a politikatudományi program.

Európa-szakértők

Jelenleg a jogász alapképzésben minden tagozaton tanulnak a diákok Európa jogot, van Európa-jogi szakképzés és posztgraduális szakjogász-képzés is. A jogtudományi, a bölcsészettudományi és a természettudományi karon egyaránt tanulhatnak a nappali tagozatosok Európa-politikát és a gazdálkodási szakon európai integrációs szakirányt választhatnak a közgazdászok. A bölcsészkaron tanítják az európai integráció történetét. A közgazdász és más alapidplomások „európai menedzsment” szakirányon folytathatják tanulmányaikat és „Európa-szakértő” szakirányon is létezik továbbképzés.

Ezeket a programokat az Európa-tanulmányok Központ (ETK) fogja össze, amelynek *Anderle Ádám* tanszékvezető egyetemi tanár az igazgatója.

Az alap- és szakképzésben eddig mintegy kétezer hallgató vett részt egyetemünkön, de Európa-tanulmányokat kívülrőlők, elsősorban önkormányzati hivatalnokok és pedagógusok is folytathattak, kifejezetten számukra szervezett programok szerint – mondja az ETK igazgatója. – A központ Európa-füzetek címen évkönyvet indított, több nemzetközi konferenciát szervezett, élénk kapcsolatokat alakított ki más magyarországi Európa-tanulmányok centrumokkal és hasonló nemzetközi szervezetekkel. Minderről pedig gazdag információs anyaggal szolgál az ETK honlapja.

Diplomataképzés?

Anderle Ádám mindazonáltal azt mondja, az Európa-tematika a legutóbbi években túllépett ezeken a speciális képzési programokon és szinte minden szakon jelen van. Sok

európai kurzus jelent meg a földrajz, az ökológia, a történelem, a kultúrtörténet, a nyelvi stúdiumok keretein belül, és egyre több oktató választ európai kutatási témát. Olyannyira, hogy a természettudományi karon előkészítenek egy „Európa természet- és gazdaságföldrajza”, a főiskolai karon „Európa-tanulmányok”, továbbá „Közép-Európa-tanulmányok” speciális képzést. Több karon szeretnének graduális, kiegészítő, illetve másoddiplomás képzésben „nemzetközi kapcsolatok” szakot indítani. Az ETK igazgatója szerint mindez arra utal, hogy az egyetemen tulajdonképpen létrejöttek a diplomataképzés feltételei, s elhatározás és okos koordináció kérdése a megvalósítás.

Egyetem, város, régió

Hogyan segíthet az uniós ismeretek megszerzésében az egyetem – tágabb körben? Számíthat-e a régió az egyetemen főlhalmozott oktatási és tudományos tapasztalatokra?

– Úgy vélem, az uniós strukturális alapok lehetőségeinek kihasználásában segíthetnénk Szeged városának és a régiónak – mondja *Anderle Ádám*. – Az egyetemen működő pályázati irodában tekintélyes tapasztalat halmozódott fel, amelyet az egyetemi nemzetközi kapcsolatokkal együtt felajánlhatnánk a régió önkormányzatainak, vállalkozásainak, kamaráinak és mindenféle más „EU-centrikus” szervezetnek. Arra gondolok, hogy a fejlesztési elképzeléseiket segíthetnénk pályázati projektekké formálni, hiszen ez alapvető feltétele a pénzhez jutásnak. Segíthetnénk továbbá az általános és speciális európai ismeretek terjesztésében. Például középiskolai nyelvtanárok, angol, német, francia, olasz szakosok számára szervezhetnénk kurzusokat. Az így megszerzett tudást az adott nyelven feldolgozhatnák és továbbadhatnák a pedagógusok, a tizenéveseket is „megérintve” az EU-témákkal. Ugyanezt el tudom képzelni földrajz- és történelemtanárokkal. Mindezt pedagógus-továbbképzés keretében, minisztériumi támogatással. Meg vagyok győződve róla ugyanis, hogy az egyetemnek az EU-s szakemberek képzése mellett a közvélemény formálásában, a magyar társadalom tagjainak az uniós életre való felkészítésében is szerepet kell vállalnia.

S. E.

A kórházban nem tudnak a Szegeden gyűjtő alapítványról

Akik sohasem adják fel

A Ne add fel! alapítvány társadalmi aktivistái gyűjtenek pénzt Szeged forgalmas pontjain a rákbeteg és koraszülött gyermekek megsegítésére. A képviselőjük által említett fővárosi kórházban nem tudnak róluk.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A közelmúltban ismét feltűntek Szeged Belvárosában és forgalmasabb terein társadalmi aktivisták, akik koraszülött és rákbeteg gyermekek megsegítésére gyűjtenek adományokat. Mint azt olvasóink jelezték: az arcok ismerősek, ugyanazok munkálkodnak most a Ne add fel! alapítvány érdekében, mint akik régebben, az azóta már bírósági határozattal megszüntetett Brumi Alapítvány nevében tették mindezt. (Lapunk februárban foglalkozott a Brumi Alapítvánnyal.) Ahogy a Brumival kapcsolatosan, most is az derült ki: a támogatottként megnevezett fővárosi kórházban nem tudnak a Ne add fel! alapítványról.

– Soha nem gyűjtenek a kórházunk munkáját segítő alapítványok utcán – tájékoztatott *dr. Votisky Péter*, a Madarász utcai gyermekkórház gégészeti osztályának vezető főorvosa, majd azt is hozzátette: nem hallott még a Ne add fel! elnevezésű alapítványról. Az intézményt hivatalosan csak a Gyermekkor és a Hasadék Centrum Alapítvány támogatja. – Igen kiterjedt iparág különböző nemes célok hirdetésével pénzt gyűjteni. A gyermekkórház környékén is kéregettek a mi nevünkben, ez ügyben feljelentést is tettünk az ügyességen – tette hozzá a főorvos.

A társadalmi aktivisták fellépése igen meggyőző lehet: csekét töltenek ki, fényképes megbízálevelet és az alapítvány hivatalos bejegyzését igazoló nyomtatványt mutatnak, sőt még adóvisszaigénylési igazolást is adnak. Az alapítványok törvényességi felügyeletét ellátó Fővárosi Bíróságon annyit tudhattunk meg a Ne add fel! alapítványról, hogy közhasznú egyesület, székhelye a főváros nyolcadik kerületében van, képviselétét a székhelyen lakó *Lakatos Dezső* látja el. Az alapítvány bejegyzése ellen az ügyesség fellebbezett, majd e keresetét visszavonta, az ügy lezártát jelző záradékot azonban még nem csatolták az okirathoz. A szervezet pecsétjén szereplő mobiltelefonszámon a képviselő jelentkezett. Mint mondta: csu-

A koraszülött vagy rákbeteg gyermekekre hivatkozva kérnek pénzt a Kárász utcán.

Foto: Frank Yvette

pán október hetediké óta működnek, s a „Madarász utcai daganatos gyerekeknek meg a koraszülött osztálynak gyűjtenek”. Azt, hogy a kiválasztott koraszülött osztály melyik fővárosi kórházban van, nem tudta megmondani. Céljuk, ahogy az szórólapjukon olvasható: a koraszülött vagy rákbeteg gyermekek

gyógyításának támogatása, szabadidejük eltöltésének szervezése, a gyógyításra és oktatásra irányuló kutatások anyagi és erkölcsi támogatása. Lakatos Dezső elsősorban a vidékről a fővárosba utazó családok költségeihez járulna hozzá, de a vidéken dolgozó aktivisták által összegyűjtött pénzből később futná arra is,

hogy „inkubátort helyezzenek ki vidékre” is. Leginkább Szabolcsba, mert ott a legrosszabb a helyzet.

Azt, hogy mennyibe kerül egy inkubátor, nem tudta megmondani. Lakatos elmondta, hogy Mikulás-csomagot készít majd a beteg gyerekeknek, illetve „peleuskát és fürdetőt” visz be a kórházba. Az utcai gyűjtés mellett cégekkel is kapcsolatban áll az alapítvány, s a közeljövőben OTP-csekkben is lehet majd számlájukra befizetni, mert mint mondta: az emberek így jobban bíznak abban, hogy jó helyre kerül a pénzük. Hamarosan pedig az interneten is olvasható lesz a programjuk.

Az október eleje óta működő alapítvány képviselőjét, Lakatos Dezsőt egyébként már tájékoztatták aktivistái, hogy a szegedi újságokban rossz fényben tüntetik fel az utcán kéregető alapítványok képviselőit, s készül is „megjelentetni egy tájékoztató cikket”.

A TÖRVÉNY EREJE

A Fővárosi Bíróság munkatársa, *dr. Márton Róbert* elmondta: az alapítványok munkája az évente elkészítendő közhasznúsági jelentés alapján ellenőrizhető. Az újonnan bejegyzett szervezeteknél ilyen még nem is készülhetett, tehát nem lehet tudni, hogy bevételük mekkora, honnan származik és az csak alapító okiratukból sejthető, hogy mire akarják elkölteni. Az alapítványokkal szembeni eljárás végén a bíróság törli a szervezetet a nyilvántartásból. A képviselővel szemben csak akkor indul eljárás, ha feljelentés érkezik tevékenysége miatt. Új alapítvány tisztségviselője viszont nem lehet olyan személy, aki egy korábbi, köztartozásait meg nem fizető alapítvány tagja volt. – Az ártatlanság vélelme az új alapítványokra is vonatkozik. Visszaélések mindig lesznek, magára vessen az, aki pénzt kidobva bedől a kéregetőknek – mondta Márton Róbert.

Akadémiai oklevél Fodor József festőnek

Elismerő oklevelet adományozott a Magyar Művészeti Akadémia Fodor József festőművésznek, a vásárhelyi művésztelep vezetőjének, több évtizedes művészetszervezői és művészeti munkássága megbecsüléséért.

Helyileg hiába keresnénk a vásárhelyi művésztelepet, nem találunk – holott nagyon is létezik, térben, időben, világlátásban-stílusban egyaránt. Térben ide tartozik a *Fodor József és Füstös Zoltán* festőművész által harminchétféle alapított Mártélyi Szabadiskola, a vásárhelyi Virág utcai, és a mártélyi alkotóház, a Kohán György utcai kollektív műterem – mindhármat Fodor József vezeti –; időben a nagybányai iskolából származó, búvópatakként olykor (látszólag) megszűnő, ám lényegileg folyamatos „vásárhelyi műhely”; szemléletben-stílusban pedig a többszörösen megújult, -izmusokkal földűsült, a „sültrealizmustól” ég-föld távolságban tartózkodó természetelvű ábrázó-

lás. Ez tehát a részint valós, részint virtuális vásárhelyi művésztelep; működésének eredményét [a virtualitás lehető leg-

valósabb megnyilvánulását] az évről évre megszervezett seregszemlén, az őszi tárlaton tekinthetik meg az érdeklődők.

Fodor József festőművész, az alkotótevékenységen túl, művészetszervezői feladatkört is ellát.

Foto: Tésik Attila

„A művészeti akadémia régóta figyelemmel kíséri festői munkásságomat. Legutóbbi vásárhelyi önálló kiállításomra, ami 60. születésnapom alkalmából jubileumi kiállításom is volt egyben, gratulációjukat küldték. Mint művészt, számon tartanak tehát, ugyanakkor azt is tudják: alkotói tevékenység mellett művészetszervezői munkát is végzek, és a kultúrpolitikában is részt veszek” – mondja Fodor József. A Mártélyi Szabadiskola országos, sőt nemzetközi jelentőséget tölt be – az idén is érkeztek ide külföldről alkotók –, s óriási jelentősége van a pályakezdekők továbbképzésében, szakmai tudásuk megszilárdításában. „Emellett szerepet tölt be a társművészekkel való megismertetésükben is; tudvalévő: a művészeti ágak egylényegűek, csak kifejezőeszközeik különböznek.

„Ahogy a festő színekkel, formákkal dolgozik, a költő szavakkal, a zenész hangokkal, ám amit ki akarnak fejezni, ugyanaz” – hívja föl a figyelmet a festőművész. Az alkotóházakat, me-

lyek a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány tulajdonát képezik, vezetőként „viszi” Fodor József, fogadva a bel- és külföldi művészeket, a kollektív műterem pedig önálló műteremmel még nem rendelkező alkotóknak biztosít megfelelő munkakörülményeket.

Miképp lehetséges: Vásárhely és környéke ennyire éltető, tápdús talajává vált a művészeteknek? Mint Fodor József mondja: „Az itt élők sosem tartották csodabogárnak a művészeket, nagyon is természetesnek tekintették, ha például valaki az utcán elhelyezte a festőállványát, és festeni kezdett. Mégpedig azért tartották természetesnek, mert a vásárhelyi emberek mélyről fakadó, legbensőbb igénye a szépség, annak kifejezése. Érzékelik: amit a festő lát, érez, ábrázol, voltaképp ugyanaz, amit ők is látnak, éreznek, s csak azért nem ábrázolnak, mert más munkához értenek – ugyanolyan magas színvonalon, mint a festő a festéshez.”

F. CS.

Lovaglás és terápia

Vásárhelyen tartják a III. országos gyermekterápiás lovassfesztivált a Nagy Sándor Utcai Általános Iskola szervezésében, november 16-án.

MUNKATÁRSUNKTÓL

A rendezvény – melynek fővédnöke *Jánosi György* gyermek-, ifjúsági és sportminiszter – bemutatja, milyen gyógyulási, fejlődési lehetőségeket biztosít a gyógypedagógiai lovaglás a rászoruló gyerekek számára. A lovasterápia éppúgy fejleszti az érzékelést, észlelést, figyelmet, mint ahogyan mozgáskorrekcióra, az akarati-cselekvési képességek javítására, és a kommunikációs készség fejlesztésére is kitűnő. Jelenleg a Nagy Sándor Utcai Általános Iskola 37 alsó tagozatos tanulója vesz részt lovasterápiás programon, hetente.

Az iskola már pónilovat – neve: Holdfény – is vásárolhatott alapítványa segítségével.